

PETRKLÍČ

Proč k nám přišel Ježíš Kristus?

Proč vlastně přišel a žil Ježíš v našem světě tak skromně? Lze si přece snadno představit jiné, důstojnější a jeho postavení i poslání přiměřenější naplnění prorockých slibů: Mohl se například narodit v nějaké královské nebo aspoň velekněžské rodině, mohl se také objevit jako dospělý člověk, který by nám neřekl nic o svém původu, mohl si nejdříve získat svými mimořádnými schopnostmi a znalostmi věhlas a respekt a teprve potom se prohlásit za mesiáše a pustit se do díla – podobných řešení lze nalézt ještě několik, ale Ježíš se místo toho narodil v úplně obyčejných podmínkách lidí tehdejší doby a hned nato ještě zcela nekrálovsky utíkal před Herodem do ciziny. Nemohl to s tím vykopením zařídít jinak a zachránit aspoň nevinná nemluvňátka, která místo něj padla Herodovi do rukou?

Tyto a podobné, z lidského hlediska rozumné a logické otázky, obsahují nicméně také jednu běžnou, ale rozhodující překážku Ježíšova poslání na této zemi. Podle našich představ "by se Ježíš přece jen neměl nechat takhle znevažovat, trápit a zabít". My bychom spontánně určitě jednali v takové situaci jinak a připadá nám, že Pán Bůh měl praštit přes ruku aspoň toho Heroda, když už nikoho jiného.

Jenže to by už nebylo Vtělení, Bůh s námi, v našem středu. Byl by nad námi a ne jedním z nás. Jeho moc, které by se nikdo nemohl protivit, by sice vnesla do našeho světa pořádek, ale vnesla by jej shora, mocí.

Záměr spásy naproti tomu počítá s Božím působením zevnitř lidstva a v poslední instanci zevnitř srdce každého člověka, který o to projeví zájem. Mezi oběma takto naznačenými cestami je obrovský rozdíl, stačí domyslet do konce rozdíl mezi mocenským

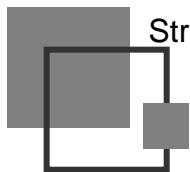
DESÁTÉ VÝROČÍ

Vážení věrní čtenáři
Petrklíče, milí farníci.

Vydání kuřimského farního časopisu, které právě držíte v ruce, je vydáním svátečním. Tímto číslem dovršuje Petrklíč desátý rok, kdy .se snaží přinášet informace o naší farnosti a nabízí prostor pro sdílení všeho, čím žijeme a co nás posiluje v naší cestě s Pánem.

Děkujeme Vám za Vaši dlouholetou přízeň a prosíme Vás o modlitbu za otce Mons. Jiřího Krpálka, z jehož iniciativy Petrklíč před deseti lety vznikl.

Redakce

zásahem a přerodem, konverzí jednotlivců i celého lidského společenství, o kterou ve skutečnosti v záměru Boží spásy jde.

On nám nechce vládnout po způsobu mocných tohoto světa, a proto od prvopočátku nemohl než patřit mezi ty trvale prohrávající, mezi které patří většina prostých, o poctivost usilujících lidí. Musel se stát jedním z nás, aby nám umožnil včlenění do jeho vlastní rodiny, jak píše evangelista Jan: „Těm pak, kteří uvěřili v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.“

Otec Adam

Čerpáno z textů Petra Koláře, SJ

Petrklíč slaví 10 let

Zprávu o tom, že „Petrklíč slaví 10 let“ mně nedávno zavolal Mirek Strašák. „To snad ani není možné, jak to uteklo!“ projelo mi hlavou a bylo mi jasné, že z toho pro mne vyplyne nějaká aktivita. Kupodivu jsem se přistihla, jak moc ráda slyším hlas, který jsem dlouho neslyšela a mám možnost zavzpomínat na staré dobré časy. Ty mám přímo spojené s dobou, kdy jsme jako rodina jezdili na nedělní mše do nedaleké Kuřimi. Byli jsme noví, a tudíž jsme ani neočekávali, že bychom mohli do farnosti rychle „zapadnout“. Jak milé a překvapivé bylo seznámení a přijetí od tehdy sloužícího otce Krpálka, který si nás po mši před plným kostelem zavolal dopředu a vyptával se, odkud jsme a kdo jsme. Takových „naplavenin“ jako my bylo zjevně více, a proto chtěl dát mladé rodiny dohromady. Asi 14 dnů poté nás informoval v ohláškách o sobotním setkání rodin s dětmi, kam nás srdečně zval. Hlídaní dětí bylo zajištěno, a tak nic nebránilo tomu vyrazit vstříc novým poznáním. Seznámili jsme se tehdy s několika rodinami a navázali pěkná přátelství.

A právě na jednom takovém setkání se nám otec Jiří světil se svým přáním, že by velmi uvítal vydávání farního časopisu. Po nějakém váhání se nás našlo více, kdo si troufal nějakým dílem přispět, a kariéra Petrklíče mohla začít. Vznikl příhodný název, Mirek navrhl krásné logo alias motiv kuřimského

kostela a postupně se začaly rodit další nápady a návrhy, kdo a čím přispěje. Já jsem se ujala rubriky „Kulturně-duchovní dění“. Někdy to bylo více o nějaké právě navštívené kulturní akci, jindy o duchovních aktivitách, které se udály či měly udát v nejbližším okolí.

Ovšem moje první a výrazná vzpomínka na Petrklíč po 10 letech patří jedné významné události. A tou bylo vytištění našeho prvního čísla. Tenkrát k nám domů přijela kuřimská delegace složená z členů farního časopisu. Zasedli jsme kolem stolku v obýváku a Mirek vytáhl láhev vína a že se naše první číslo musí oslavit. Měli jsme z něj velkou radost a dobrou budoucnost našeho plátku rádi zapili.

A od té doby uběhlo 10 let. I když s rodinou už do Kuřimi dávno nechodíme, hodně vzpomínáme a rádi se uvidíme se starými dobrými přáteli a známými, které sem tam potkáme na jiných místech.

Jsem moc ráda, že Petrklíč stále vychází díky nemalému úsilí a vytrvalosti těch, kdo tenkrát začali a dosud vytrvali, ale i těch, kteří se v průběhu času přidali a přinesli tak čerstvý vítr. Dokážu si vybavit časy, kdy nás opustila „múza“ nebo nebylo příliš energie a času nazbyt.

Přeji Petrklíči nadále skvělé „tahouny“ a jim samým hodně sil, vytrvalosti a radosti z dobré práce. A nezapomeňte se tentokrát řádně odměnit!

Na zdraví!

Katka Šťastná

Rozhovor

Na tomto místě vám přinášíme rozhovory s lidmi z naší farnosti, kteří žijí mezi námi zdánlivě „obyčejným“ životem, a přesto mají v sobě něco výjimečného, co ostatní může oslovit nebo přimět k zamyšlení. Současně, a to je ze všeho nejdůležitější, jsou ochotni se o to podělit s ostatními. Tentokrát jsem požádala o rozhovor redaktory našeho farního časopisu Petrklíč Janu Kolaříkovu, Mirka Strašáka a Petra Prokopa. Všem jsem položila stejné otázky, abychom vám přiblížili zákulisí příprav.

Jak se "rodí" Petrklíč?

Jana

Petrklíč vzniká jako společné dílo všech přispěvatelů. Témata jsou podle toho, jaké je zrovna období církevního roku a také podle invence redaktorů.

Mirek

Při přípravě nového čísla se většinou sejdeme s ostatními redaktory a otcem Adamem na faře a probereme náměty, kterým bychom se mohli věnovat. Poté si rozdělíme tato témata a případně oslovíme další farníky s prosbou o příspěvek.

Druhou fází je napsání příspěvků a jejich zaslání Petrovi k jazykovým korekturám. Je velkou pomocí, pokud příspěvky dorazí do dohodnutého termínu a máme rozumný časový prostor pro korektury a technickou přípravu. Příspěvky, které prošly korekturami, nakonec „sázím“ do nového čísla Petrklíče. Jednotnou šablonu vytvořil Petr již v začátcích a já ji vždy využívám. Někdy zůstává zůstává tato finální práce „sazby“ na Petrovi.

Pokud autoři příspěvků pošlou s textem také nějaký obrázek, je to moc fajn. Jinak je třeba obrázky dohledávat v osobních fotkách nebo na internetu. Podle složitosti daného čísla si samotné „vysázení“ pro tisk vyžádá vždy čtyři až pět hodin práce.

Petr

Schůzky Petrklíče jsou pro mě vítanou příležitostí k setkání. Dozvídám

se na nich hlavně to, jak žijí a co mají nového ostatní redaktori. Pokud jde o čistě pracovní stránku, v dnešní době se dají schůzky celkem dobře nahradit maily a telefony.

Když jsme před lety s vydáváním Petrklíče začínali, zkoumali jsme, kde Petrklíč tisknout. Tehdy mi vyšel vstříc můj tehdejší zaměstnavatel, který mi umožnil tisknout časopis za režijní cenu v práci. V dohodnutou dobu mi přišel mail s prvním číslem připraveným pro tisk. Jen jsem zalapal po dechu a začal narychlo opravovat překlepy a typografické i pravopisné chyby. A tak jsem se stal korektorem.

Variant tisku jsme vyzkoušeli víc (a v této souvislosti chci říct, že náklady na tisk jsou jediné náklady, které čtenářům účtujeme v ceně výtisku): zpočátku jsme tiskli u mě v práci, což bylo všestranně vyhovující zejména v situaci, kdy jsem nebyl na služební cestě. Bohužel v té době jsem býval na služební cestě někdy i několik týdnů po sobě. Otec Jiří přišel s nabídkou křesťanské tiskárny z Jablonce nad Nisou, která pro nás znamenala zvýšení kvality (tvrdší papír na obálce, sešité listy), ale i nutnost odeslat číslo do tisku úplně nejpozději v úterý, pokud jsme chtěli „vyjít“ v neděli. Stalo se nám taky, že jsme vyšli o týden později... Tiskárna používala tisk z matrice, takže po snížení nákladu před několika lety si vzal tisk na starost Mirek a tiskne v práci nebo v komerčním kopycentru.

Co vám dělá radost?

Jana

Radost udělají kladné reakce čtenářů, když jsou pro ně témata zajímavá.

Mirek

Radost mám z každého příspěvku, který k nám dorazí. Potom také, pokud je o nové číslo zájem. Jsou pro mne opravdu velkou radostí zájem a úsměvy lidí, kterým nové číslo Petrklíče předávám. Mám také velkou radost ze spolupráce se všemi, kdo se na přípravě čísel podílejí. Příprava stojí určité nároky a čas, myslím ale, že nás společné dílo sbližuje. Dlouholetá věrnost redaktorů mi dělá opravdu velkou radost.

Petr

Mojí soukromou radostí je, že všechny příspěvky vidím jako první (nebo aspoň mezi prvními). Radost je o to větší, když vidím příspěvek, který mě osloví – něco se dozvím, ukáže mi známou věc z nové stránky – když vidím, že může pozitivně oslovit čtenáře.

náročnější najít další témata, o kterých bychom mohli psát.

Mirek

Náročný je někdy – vlastně dost často – boj s časem, když se blíží termín, kdy už musíme číslo připravit pro tisk. To jsou potom unavené hodiny práce dlouho do noci. Někdy se ukáže, že je nutné ještě dopsat další příspěvek. Pokud se v této situaci vyskytne ještě nějaký technický problém nebo nevychází správný počet stran, je to nemalý boj s vlastní trpělivostí...

Petr

Pokud je na vydávání Petrklíče něco náročné, potom je to přesvědčování lidí, aby přispívali. Tohoto nelehkého úkolu se ujal zejména Mirek, dříve mu v tom významně pomáhal otec Jiří. Jistě se mnou budou všichni čtenáři souhlasit, že by časopis byl mnohem zajímavější, kdyby v něm bylo více příspěvků od více lidí. To je na nás na všech – nejen „redaktorech“, ale všech farnicích. Ubezpečuji laskavého čtenáře, že nejnáročnější je dokopat se k počítači a začít. Potom už článek nějak vznikne.

Co je na přípravě Petrklíče náročné?

Jana

Psaní článků je samozřejmě náročné na čas. Také je postupem času

Všichni jistě známe časopisy z jiných farností. Doufám, že nebudu dělat nepovolenou reklamu, když jmenuji svůj nejoblíbenější – je to Okénko do (letohradské) farnosti (na internetu k dispozici na www.letohrad.farnost.cz).

Co přejeme Petrklíči k 10. narozeninám?

Jana

Petrklíči a všem, kdo se na jeho tvorbě podílejí, přeji mnoho zdaru a požehnané vánoce.

Mirek

Od samého zrodu Petrklíče vnímám tento farní časopis jako viditelné znamení, že naše kuřimská farnost žije. Na prvním místě bych tedy přál farnosti samotné, aby byla skutečně živým společenstvím, ve kterém se navzájem inspirujeme a podporujeme v cestě k Bohu. Společně v radostech i v slzách. Dále bych Petrklíči popřál, aby každé jeho číslo brali čtenáři rádi do ruky se zvědavostí a očekáváním. K tomu pomůže také, pokud se mezi námi najdou další ochotní, kteří tu a tam (třeba jen

jednou za rok) napíší nějaký příspěvek.

Petr

Aby měl smysl – byl místem, kde se můžou farníci setkávat. Moc by se mi líbilo, kdybychom mohli otisknout reakci na článek, chci říct: kdyby nám čtenáři poslali reakci na článek – to by pro mě bylo signálem, že jako časopis opravdu žijeme.

Dáša

Osobně Petrklíči přeji zajímavá témata ke psaní, redaktorům dostatek času a odvahy k tvorbě a hojně řady čtenářů. Při příležitosti desetiletého výročí Petrklíče bych ráda vzpomněla na otce Jiřího Krpálka, který nás přivedl k myšlence pravidelného vydávání farního časopisu. Všem přeji pevné zdraví a boží požehnání.

Dáša

Boží milosrdenství v mém životě

Myslím, že to, čeho je člověk plný a čím překypuje jeho srdce, by nemělo zůstat skryto, a proto jsem se rozhodla podělit se s vámi o radost, která pramení ze zkušenosti s Božím milosrdenstvím. Je to též projev mé vděčnosti vůči Pánovu milosrdenství ke mně.

Marně jsem se snažila dopátrat v myšlenkách, jak to vlastně všechno začalo... Maminka mi vyprávěla, že jí kdysi jeden pán z farnosti dal okopírovaný papír s modlitbou korunky k Božímu milosrdenství a my jsme se ji od té doby začali nepravdělně modlit. Protože však Pán zná důvěrně každou svou ovečku, věděl, že ode mě může chtít více. No a protože taky věděl, že na to musí „jít od lesa“, zařídil si jisté okolnosti tak, aby svůj plán zrealizoval a já pochopila, že prostě bez úcty k Božímu milosrdenství nemůžu existovat...

Asi od r. 1996 jsem pravidelně

navštěvovala poutní místo Medžugorje v Bosně a Hercegovině. Toto místo mi, mohu říct, učarovalo. Poprvé jsem se zde setkala s tím, že mladí lidé žijí víru naplno, spontánně a s radostí, modlí se na kolenou růženec, při mši svaté tančí a zpívají a v noci vystupují na kopce, aby se tam setkali se svým Bohem a Pannou Marií. Každý rok jsem přicházela posílit si svou víru, hledat odpovědi na své otázky, ale i nová hodnotná přátelství. Na jedné silvestrovské pouti jsem pocítila potřebu svátosti smíření: když jsem však hledala českého kněze, žádný tam tehdy nebyl a bohužel ani kněz ze Slovenska. Když jsem však pátrala u zpovědnic, našla jsem jednoho polského kněze, a tak jsem s rozhodností vykročila k němu. Říkala jsem si, že i když mi on nebude úplně rozumět, Pán Bůh si to přebere po svém. Horší bylo možná to, že jsem mu moc nerozuměla já, říkal mi toho docela dost,

já jsem se tvářila duchapřítomně, ale jediné, co jsem z toho všeho nějak vyrozuměla, bylo pokání. Trošku mě ten „náročný úkol“ vrtal hlavou, ale říkala jsem si, Polsko je velmi zbožná země, tam to mají asi jinak... (věděla jsem, že v Polsku je úcta k Božímu milosrdenství velmi rozšířená), a tak jsem se tedy podle pokynů tohoto kněze snažila poctivě každý den, celý rok, modlit korunku k Božímu Milosrdenství. Zvyk je železná košile, když jsem se modlila rok, úplně jsem si zvykla na to, že každé ráno začínám právě touto modlitbou, a tak jsem pokračovala další a pak další rok. Když jsem se po několika letech modlení zmínila našemu otci Jiřímu, myslím, že se tehdy docela upřímně zasmál a říkal mi: „Haničko, to jsi určitě špatně rozuměla, to by po tobě nikdo nechtěl...“

Každopádně, ať už to bylo jakkoliv, Pán použil tohoto kněze jako prostředníka a vlastně jsem mu moc vděčná – zažehl v mém srdci jiskru Božího Milosrdenství (BM). S korunkou

dodnes vítám každý nový den.

Na jedné z poutí do Medžugorje jsem se setkala s otcem Pavlem Habrovcem, který nás tehdy doprovázel. S ostatními mladými jsme rádi naslouchali jeho svědectvím o tom, jak Bůh činí zázraky i v dnešní době, jak promlouval v jeho životě. Vyprávěl nám o počátečních myšlenkách na stavbu kaple BM ve Slavkovicích, jak se Panna Maria starala o toto dílo, o jisté finanční záležitosti, vše to znělo až pohádkově, ale takový je Bůh, když mu člověk dá

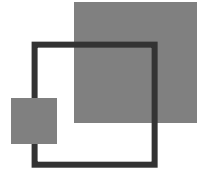
svou důvěru...

Kdyby můj vztah k BM zůstal pouze u slov, bylo by to dost málo. Mé životní heslo je „Ne slova, ale činy!“, a tak se toto své motto snažím uplatňovat ve všech sférách svého života. BM začalo postupně prorůstat celým mým životem – vztahy k lidem, k Bohu, radost ze služby... Asi před 7 lety jsem dostala jako „známá ctitelka BM“ od kamarádů k narozeninám knihu „Deníček“ s. Faustyny. Tehdy jsem vykulila oči a v duchu jsem si pomyslela: „tak to mě ještě málo znáte.“

Úcta k Božímu milosrdenství je jedna věc, ale takovou tlustou knížku já nikdy číst nebudu!“ Myslím, že v tu samou chvíli se smál i Pán, protože už tehdy věděl jak na mě, aby mi kniha nezabírala jen místo na polici, ale já si ji s chutí nakonec přečetla. Na mších svatých v Brně jsem tehdy potkávala jednoho zbožného kamaráda, který mi čas od času poslal sms typu: Deníček s. Faustyny strana... Protože jsem docela zvědavá, nedalo mi to

a ještě ten den jsem si četla, co se na té a té straně píše. Bylo to až neuvěřitelné, pokaždé jsem našla nějakou spojitost, či přímo odpověď na mou situaci. Knihu jsem postupně začala brát sama do ruky a čím dál častěji jsem ji otvírala a cítila jsem takovou bezprostřední komunikaci s Pánem Ježíšem. V té době, myslím, že to bylo na jaře roku 2010, jsem absolvovala v kostele sv. Janů v Brně postní duchovní obnovu na téma „Boží milosrdenství“. Setkala jsem se tam s o. Tomášem (nyní působí ve Slavkovicích),

kteřý poutavě vyprávěl o BM a o pěších poutích, což mě úplně nadchlo. Tato duchovní cvičení měla pro mě ale ještě jiný, hlubší význam. O přestávkách jsem otvírala „Deníček“ a četla. V jedné polední pauze, když jsem seděla v parku pod Petrovem, jsem otevřela zápisky sestry Faustyny, kde bylo psáno: „Já jsem s tebou. V těchto exerciciích tě upevním v pokoji a ve statečnosti, aby ti nechyběly síly k vyplnění mých plánů. Proto v těchto exerciciích zcela škrtněš vlastní vůli a namísto toho se na tobě zcela splní má vůle. Pamatuj, že tě to bude hodně stát, proto napiš na novou stránku slova: Ode dneška ve mně neexistuje vlastní vůle a škrtni ji, a na druhou stranu napiš tato slova: Ode dneška plním vůli Boží všude, vždycky, ve všem. Ničeho se neděs, láska ti dá sílu a usnadní ti to vykonat.“ (Deníček s.193)

Tak to bylo něco!!! Ta slova se mě fakt dotkla a vlastně... stala se mi skutečnou inspirací. Toho dne jsem napsala na list papíru tatáž slova, která kdysi napsala s. Faustyna. Myslím, že od toho dne se začaly dít skutečné divy! Vykonala jsem několik osobních pěších poutí do kaple Božího Milosrdenství ve Slavkovicích a vlastně, když tak dnes vzpomínám, byla jsem přítomna i vysvěcení kaple. Když člověk proniká blíž k Pánu, učí se postupně odevzdávat víc a víc ve svém životě to, co je jen jeho a učí se hledat Boží plán. Tak se dělo tedy u mě, postupně jsem dozrávala k rozhodnutí,

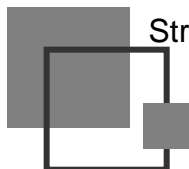
dát Bohu k dispozici pár měsíců svého života, tak jak On si bude přát. Mé předchozí zkušenosti s prožitky naplnění po akcích typu: pomoc při povodních, v domově důchodců, lidem z ulice, apod. mi poukazovaly na to, že tento čas budu chtít prožít jako darování se druhým ve službě...

Na další pouti v Medžugorje jsem pochopila, že zemí, kde mám sloužit bude Ukrajina. Jen jsem netušila jak a skrze koho se to uskuteční. Přála jsem si poznat nějakou organizaci, která svou

pomoc směřuje na Ukrajinu. Před Vánoci mě žádal o radu jeden kamarád. Chtěl poslat finanční dar na organizaci, která by podporovala výchovu a vzdělávání dětí v těžkých podmínkách. Poslal mi několik internetových odkazů. Když jsem tyto stránky procházela, velmi mě zaujaly projekty Ostravsko-opavské Charity realizované právě na Ukrajině. Shlédla jsem tehdy video s otcem

Petrem Krenickým, který na Ukrajině vykonal opravdu velké dílo, jak v oblasti pomoci potřebným, tak v oblasti evangelizace. Tohoto kněze jsem znala již z minulosti, asi v roce 2007 jsme mu s mými kamarády pomáhali budovat základy fary na Zakarpatí. To byl okamžik, kdy jsem si uvědomila, že tato organizace je přesně to, co hledám. Tři měsíce jsem se ještě modlila o poznání, zda je to Boží vůle. Poté jsem se odvážila zatelefonovat na Charitu a vlastně jsem byla otevřená jakékoliv službě – lidem

z ulice, dětem, narkomanům. Když jsem se ptala, zda mají o dobrovolníka zájem, paní z Charity byla velmi zaskočena, ale reagovala velmi pohotově, řekla mi: „Podívejte se, v městě Ivano-Frankivsk je „Městečko milosrdenství“, je to dětský domov, takže když pracujete ve škole, myslím, že vám to bude blízké, tam by pomoc určitě uvítali.“ I když mi srdce bušilo jak na poplach, a vlastně jsem najednou byla zaskočena touto informací, věděla jsem, že je to právě to místo, kde mě chce Bůh. Když jsem slyšela: „městečko MILOSRDENSTVÍ“, bylo mi to úplně jasné. Svě rozhodnutí jsem oznámila v zaměstnání a na Svátek Božího Milosrdenství v dubnu 2011, když zrovna v televizi probíhal přímý přenos z blahoslavení Jana Pavla II. z Říma, jsem vše přednesla svým rodičům. Byli zaskočení, měli o mě strach, ale nakonec přijali, že to není můj výmysl, ale Boží plán...

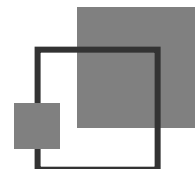
Tak jsem 1. září 2011 odjela na pětiměsíční dobrovolnickou službu na Ukrajinu vedená Matičkou Boží a bezpochyby i Božím milosrdenstvím, které mě provázelo po celý tento čas. Touha rozdávat lásku a radost byla mým hlavním cílem a myslím, že s pomocí Boží se mi podařil tento cíl naplnit. Dodnes děkuji Pánu za tuto obrovskou životní zkušenost. Mnohokrát mi zde nebylo vůbec lehké, setkala jsem se s celou řadou nesnází, ale Bůh mi dal obrovskou milost přijímat vše jako dar k mému zdokonalení a proměně srdce pro větší ochotu přijímat, milovat, obětovat se. Každý den byl setkáním se živým Bohem, v každé situaci a v každém člověku.

Tímto ale neskončil příběh BM v mém životě. Návštěvu kaple BM ve Slavkovicích jsem dostala i jako dárek k narozeninám a v červnu 2013 Bůh vyplnil mou několikaletou touhu a já mohla

navštívit Krakov, kolébku úcty BM. V době mé ukrajinské „mise“ přišel do naší farnosti otec Adam, polský kněz, který následně zorganizoval pouť naší farnosti. Pro mě to byl úžasný zážitek, navštívit tato posvátná místa spojená s BM a sestrou Faustynou.

Kdybych chtěla pokračovat dále, bylo by to na další příběh: Na pouti do Polska jsem poznala otce Káju Janů. Ten o měsíc později vedl proud pěších poutníků z Hodonína do Slavkovic. I přesto, že jsem byla přesvědčená, že odjedu na prázdninový festival mládeže v Medžugorji, v den odjezdu jsem si nakonec nechala ujet autobus a přitahována jakousi mocnou silou jsem nasedla na jiný spoj a dorazila jsem do mariánského poutního místa Sloup. Odtud jsem putovala se skupinou úžasných poutníků na naši krásnou Vysočinu. Prožila jsem zde mnoho nezapomenutelného, což ještě prohloubilo můj vztah k BM. Během následujícího roku jsem přijela ještě mnohokrát, pěšky jsem putovala na svátek BM a s kamarády i na závěr loňské pěší poutě. Letošní letní prázdniny byly opět ve znamení pěší poutě do Slavkovic, která mi dodala odvahu vydat se poté s otevřeným srdcem na Slovensko, přesně do místa Žakovce, kde působí známý kněz Marian Kufa. Založil zde několik domů pro lidi v tíživé situaci, závislé, propuštěné z výkonu trestu, Romy... Zde jsem týden pomáhala jak v kuchyni, tak i na stavbě, s vozíčkáři,... byla to pro mě velká milost, protože jsem opět pochopila, jak neuvěřitelná díla Bůh koná v lidských životech a také, že u Něj není skutečně nic nemožné! Jsem přesvědčená, že Boží milosrdenství mě povede i nadále, protože existuje NĚKDO, kdo je silnější než mé mnohdy sobecké, pohodlné, hříšné já...

Hanka Švábová

Svatý Mikuláš

Svatý Mikuláš je velice populární světec spojovaný především s nadílkou dárečků dětem. Ve světě je též známý pod jmény Nikola, Nikolas, Mikolaj, otec vánoc (Father Christmas), papa Noel nebo známý Santa Claus. Ale vždy se jedná o jednu a tutéž osobu. Americké pojmenování Santa Claus vzniklo zkomolením jména svatého Mikuláše, kterému holandsští přistěhovalci říkali Sinter Klaas.

Kdo tedy byl skutečný Mikuláš? Mikuláš žil koncem třetího a začátkem čtvrtého století. Historicky je doloženo, že byl biskupem v Myře (dnešní Demre v Turecku). Jako křesťan byl za vlády římského císaře Gaia Galeria Valeria Maximina ve vězení a byl mučen. Později, za vlády Konstantina Velikého bylo křesťanství zrovnoprávněno Milánským ediktem s ostatními náboženstvími. Mikuláš se mohl vrátit do Myry a působit dále jako biskup. Známa je také jeho účast na prvním Nikajském koncilu v roce 325. Jednalo se o první ekumenický koncil zaměřený proti ariánství, které popírá božství Ježíš Krista.

Uvádí se, že zemřel v Myře 6. prosince někdy mezi lety 345 a 352. Z tohoto data tedy vychází tradice slavení svátku Svatého Mikuláše. Ostatky Svatého Mikuláše jsou uloženy v Bari v jižní Itálii v kryté bazilice San Nicola. Bazilika patří k nejvýznamnějším románským církevním stavbám v jižní Itálii.

Zvyk obdarovávat děti prý vznikl

v desátém století v německém Porýní. Podporovala ho císařovna Thofana, manželka Oty II., která byla byzantského původu. V byzantské oblasti byl Mikuláš uctíván jako obhájce pravověrnosti proti nevěřícím zhruba od šestého století. Z Byzance se svatomikulášská úcta přenesla na Kyjevskou Rus a Mikuláš se stal nejoblíbenějším svatým ruské pravoslavné církve. Byl považován za ochránce Rusi a stal se patronem země.

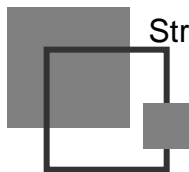
Známé jsou legendy, v nichž Svatý Mikuláš vystupuje jako dobrodinec zachraňující chudé dívky, kterým hrozilo, že skončí jako prostitutky. Nebo jako světec, který vzkřísil tři mrtvé chlapce, které zabil zlý hostinský a strčil do sudu.

Mikuláš je v různých zemích znázorňován různě, ale vždy je to starší muž s vousy. Mívá u sebe tři zlaté koule na knize jako symbol tří darů pro dcery chudého souseda. Je patronem například poutníků, obchodníků, námořníků, rybářů,

řezníků, tkalců, sládků a mnohých dalších. U nás v lidové tradici vystupuje večer pátého prosince v ornátu jako biskup s mitrou a berlou v doprovodu čerta a anděla. Jinde zas v představách dětí na Štědrý den brázdí v červeném oblečku oblohu se svým sobím sprežením a hází dárky do komína. Inu jiný kraj jiný mrav. Ať už tak či onak, pro nás křesťany je hlavně symbolem lidství, milosrdenství a štědrosti.

Jana

Vzpomínka na Jakuba Jana Rybu

V říjnu letošního roku uplynulo právě 250 let, kdy se v Přešticích narodil do kantorské rodiny chlapec Jakub, který později při biřmování přijal ještě jméno Jan. Byl prý miláčkem rodičů, zvláště proto, že jim nahradil zemřelé prvorozené dítě. Jakub byl od malička velmi hudebně nadaný. Ve své autobiografii vzpomíná na příhody z dětství. Již ve čtyřech letech počmáral mnoho papíru, když u dědečka, kde trávil mnoho času, psal noty. Protože papírem, pery a inkoustem bylo třeba šetřit, dostal malý Jakub raději staré housle, na něž tak horlivě hrál, „*že milí posluchači vykávali příjemného hráče ze světnice nebo mu museli nástroj vyrvat z rukou*“. Před velikonočními svátky jej vzal jeden z otcových žáků na kůr. Byli nahoře sami, v kostele tiše rozjímali shromáždění lidé. Jakuba varhany ohromily a toužil si na ně zahrát. Onen žák šel tedy šlapat měchy a kostelem se rozlehly děsivé zvuky. Záhy přiběhl Jakubův dědeček a oba výtečníky čekal pořádný výprask. Po těchto zkušenostech malý Ryba o to více přilnul k houslím. „*Tiskl jsem je k srdci, líbal, objímal, hovořil s nimi, usínal a probouzel se s nimi, ba někdy jsem je i několikrát v týdnu umyl*.“ V sedmi letech se Jakub začal vážně učit hudbě. Ve škole se věnoval zpěvu, doma také, navíc cvičil na klavír a také na housle. Pod otcovým vedením dělal velké pokroky a brzy byl schopen zpívat čistě a bez chyby z listu. V devíti letech se začal učit základům kontrapunktu. Od téhož roku přispíval také do rodinné pokladny – jako druhý altista dostával plat tři zlaté, za rok byl již prvním altistou s platem šest zlatých ročně. Aby zmíněné místo dostal, musel chodit do školy. To se však malému Jakubovi tuze nelíbilo. Ve svém životopise Ryba na školu mnohokrát vzpomíná: „*Neustálé nadávky a hrubé pacholské jednání učitelovo s bitím všeho*

druhu znechutily mi školu tak, že jsem tam šel vždy s pláčem a otevíraje dvéře třásl jsem se na celém těle. Stěny byly podobny tisícileté zřícenině... V tak tmavém nečistém a páchnoucím prostředí museli jsme seděti denně bez přestávky dvě hodiny ve společnosti hus a kuřat a poslouchati řádění učitelovo.“ Chlapcova výuka pokračovala tedy hlavně mimo školu. S otcem se učili generálbasu a hře na varhany, u nepomuckého kaplana pronikal dva roky do základů latiny a řečtiny. Nadaného hochu se ujal strýc působící tehdy v Praze. Krátce po svých patnáctých narozeninách se se strýcem vydal na cestu a počátkem listopadu 1780 se již rozkoukával po Praze. Tam se ocitl ve zcela jiném prostředí a naprosto se změnil jeho kulturní obzor, jak na to též vzpomíná ve své autobiografii : „*Zde v Praze jsem se ocitl v jiném světě. Vznešená hudba v pražských chrámech mě úplně okouzlovala. Opravdu nebylo slavnosti v kostele, jíž bych s napjatou pozorností nebyl přítomen.*“ Přitom studoval v Praze na piaristickém gymnáziu. Po dvou letech usilovného studia a neméně usilovného zdokonalování ve hře na několik nástrojů zatoužil Ryba po kompozici. O jeho skladby byl zájem a Ryba se stával známějším, pravidelně chodil do divadla, kde se poslechem učil umění orchestrace a postupně se před ním otevíraly bohaté umělecké perspektivy. Pak však přišla studená sprcha! Otec mu poslal dopis se zprávou o uvolněním učitelském místě v Nepomuku s přáním, aby se o ně ucházel. Nějakou dobu váhal, ale pak poslechl otce, vystoupil z gymnázia, absolvoval učitelský kurz a zamířil do Nepomuku. Než se tam však dostal, bylo již místo obsazené. Jakub tedy žil nadále u rodičů, věnoval se četbě a hudbě. Když dal v Nepomuku provést dvě své mše,

sklidil jen posměch. Všichni si totiž mysleli, že je opsal od nějakého italského autora a vydává je za svá díla. Později se uvolnilo v Mníšku pod Brdy místo pomocného učitele a Ryba je na důtklivé otcovo nabádání přijal. Strávil v Mníšku 17 měsíců a jako učitel se osvědčil. Zřejmě v tomto povolání i sám našel zalíbení. V roce 1788 byl povolán za školního zástupce do Rožmitálu pod Třemšínem a po půl roce byl ustanoven skutečným učitelem. „Zde je tedy stanoviště mého poslání... Pak jsem

přemýšlel o povinnostech učitelových a shledal, že jsou velmi vznešené.

Abych se úplně uklidnil, zabýval jsem se myšlenkou, že i v malém městě mohu něco dobrého dokázat. A uklidněn zahloubal jsem se ve své nové povolání. Po dvou letech jsem se

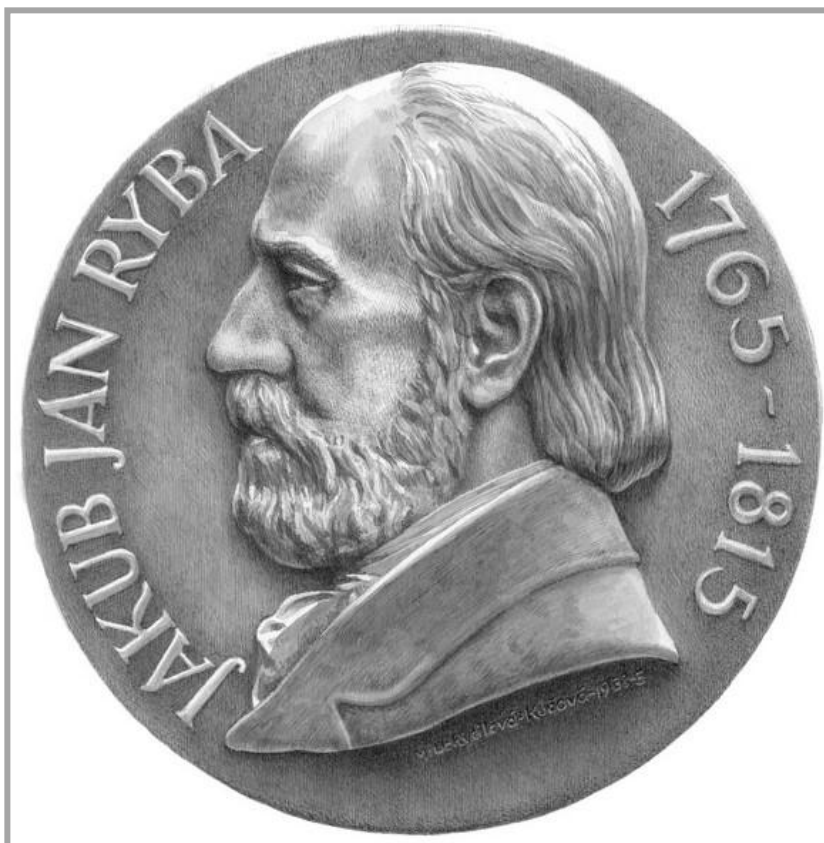
oženil se svou Aničkou, měli jsme děti a tím byly trosky mých vzdušných zámků úplně zničeny.“ Jako místní regenschori potřeboval mít Ryba na kůru zásobu vhodných církevních skladeb. Psal tedy i se školními pomocníky celé dny a noci. Kolik Ryba za svůj život zkomponoval skladeb se již nikdy nedozvíme, neboť velká část pramenů se do dnešních dnů nedochovala.

S nadcházejícím obdobím vánočních svátků se každoročně vrací do

kostelů i nejnámější Rybovo dílo – *Missa Pastoralis Bohemica* nazývaná většinou *Česká mše vánoční „Hej mistře“* nebo také lidově *„Rybovka“*. Bylo už o ní napsáno a řečeno mnohé, stala se doslova symbolem a tradicí českých Vánoc. Nepochybně se tak stalo díky prostotě, jímavosti, opravdovosti a jednoznačné srozumitelnosti Rybovy hudby. *Česká mše vánoční* je jakousi obdobou jesličkové hry aplikované na strukturu mše. Jednoduchý děj o zvěstování Kristova narození a příchodu

pastýřů k jesličkám nemá s latinským liturgickým textem mše mnoho společného. Ač jde o dílo dobově vyjimečné, nezdá se, že by sám Ryba přikládal svému pojetí České vánoční mše nějaký zvláštní význam. Ve svém deníku se nezmiňuje ani o jejím

vzniku, ani o provedení. Mše figuruje pouze jako jedna z položek v jeho vlastním soupisu skladeb. Zřejmě mimochodem, bez většího úsilí se tedy Rybovi podařilo vytvořit geniální dramatické dílo, které ač skladebně prosté, je působivé dokonalým vyvážením všech užitých prostředků. Právě proto oslovuje posluchače, muzikanty a zpěváky i po dvou stoletích, proto se prosadilo do vánoční liturgie i přes nevoli církve. Lidé si ji vždy prostě znovu žádali,

jak nás o tom zpravuje i přepis na klatovském opisu mše z roku 1864: „*Slátanina tato, kteráž za bezpříkladnou urážku církevní hudby považována býti musí, jest po dlouhá léta okrasou Narození Páně v Klatovech a běda řediteli kůru, kdyby kocovina tato neprovozovala se alespoň dvakrát o Vánocích...*“. Mše vznikla v roce 1796 v době autorova relativně neklidnějšího a nejšťastnějšího období. Její děj je přenesen do domácího českého prostředí. Skladba se prostřednictvím opisů rychle rozšiřovala do celých Čech a její provozování pokračovalo i po Rybově smrti. Opisovač – obvykle kantor nebo regenschori, podobu skladby běžně přizpůsoboval podmínkám, které měl k dispozici. Co si o podobných úpravách myslel Ryba se můžeme dočíst v jeho deníku: „*Byl jsem nanejvýš pohněván, když jsem viděl a slyšel, jak mnohdy příliš domýšlivý učitel ostudně přetváří mistrovská díla tím, že je drze zkracuje nebo nevhodně přidává. Úpravy tyto často málo citlivé k původní stylové čistotě díla spočívají ve změnách instrumentace, korekcích textu, melodie, vedení hlasů, harmonie a dokonce i v transponování celých částí do jiné tóniny, většinou o celý tón níž, aby se to amatérským zpěvákům lépe zpívalo.*“ Na těchto praktikách má podíl i fakt, že se Rybova rukopisná partitura nedochovala. Přes všechny dosud neobjasněné okolnosti vzniku, prvního uvedení, následná a do současnosti trvající kritická hodnocení, odsouvání skladby mimo liturgii pro její „*přílišnou lidovost, jednoduhost a prostotu a v neposlední řadě neliturgičnost*“ zůstává pro ty, kteří jí chtějí rozumět a prožít, vzácným pokladem, neodmyslitelně spjatým s liturgií oslavující Kristovo narození. Jako by měl Ryba na mysli právě tuto skladbu, když ve svém deníku píše: „*Ach Bože, Ty Otče všeho, bys měl pohrdat*

našimi dětskými a důvěřivými molitbami, díkůvzdáním, chvalozpěvy a uctíváním, které Ti vyzpěvujeme s veselou myslí, a to jen proto, že projevují radost? – Ne! Bože, Ty chceš, abychom Tě vzývali s dětskou důvěřivou a srdečnou úctou a pokorou, abychom Tě uctívali a velebili zpěvem nevinného radostného srdce, abychom před Tebou s dětskou láskou a prostotou svá srdce otevřeli a s radostí je přinášeli k oběti. K tomu nás volá a vybízí celé Tvé stvoření.“

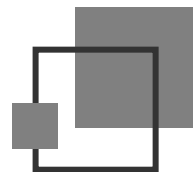
Letos v dubnu tomu bylo také 200 let, kdy Jakub Jan Ryba v sobotu jako obvykle odešel časně ráno na mši do kostela Povýšení svatého kříže ve Starém Rožmitále. Domů se již nevrátil. Jeho tělo bylo nalezeno v houštinách lesa zvaného Štěrbiná teprve po třech dnech. Vedle něj ležela břitva a kniha, pravděpodobně Senecovo pojednání *De tranquillitate animi (O klidu duše)*, na jejímž posledním listu bylo načrtnuto krátké rozloučení s rodinou...

P.S. Chrámový sbor působící při kostele sv. Maří Magdalény spolu se zpěváky a zpěvačkami z dalších kuřimských pěveckých sborů by velmi rád doprovodil liturgii letošní půlnoční mše svaté v Kuřimi právě Rybovou Českou mší vánoční. Dá-li tedy Pán a vše se podaří, budeme se letos spolu s Jakubem Janem Rybou radovat z Kristova narození slovy jeho vánoční mše: „*Pojďme tam, pojdme tam, Dítě vítati, písněmi, hudbami vychvalovati. Bohu prostým srdcem díky vzdávati, slavně hlučně zpívat, Dítě vítati. Pojdme tam!*“

Ano, pojdme tam – chrámový sbor vás všechny srdečně zve na letošní půlnoční mši svatou.

Jan Čáp

(Zdroje: Autobiografie J.J. Ryby, webová stránka Společnosti J.J. Ryby)

Laudato Si

Tobě buď chvála, Pane

Ve třetím letošním čísle našeho farního časopisu jsme uveřejnili první část zamyšlení nad druhou encyklikou papeže Františka věnovanou tématu prostředí, ve kterém žijeme. Nyní Vám přinášíme druhou část tohoto zamyšlení. Třetí a poslední část uveřejníme v prvním čísle Perklíče v příštím roce.

Papež František se v úvodu encykliky hlásí k patronu svého pontifikátu, svatému Františkovi z Assisi. Začátek chvalozpěvu svatého Františka je ostatně převzat do názvu celé

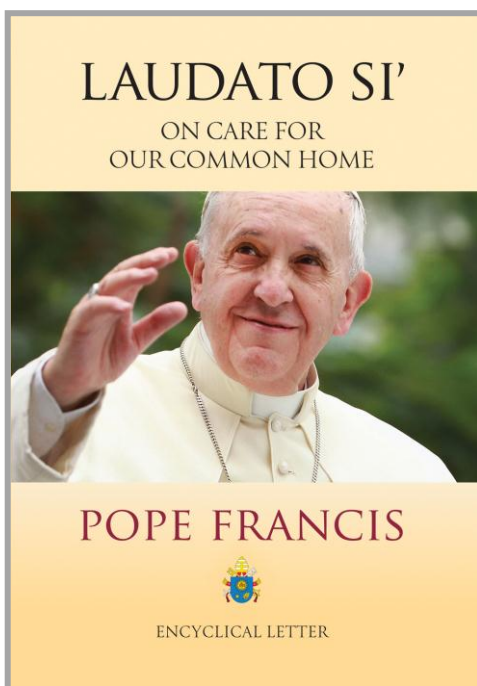
encyklyky. Laudato si – Tobě buď chvála. Svatý František z Assisi je skutečně patronem všech, komu nejsou lhotejní živí tvorové ani životní prostředí, které jsme dostali darem. „Jeho svědectví,“ odvolává se František na Františka, „nám také ukazuje, že integrální teologie vyžaduje otevřenost kategoriím, které přesahují slovník exaktních věd či biologie a vztahují se k podstatě toho, co je lidské.“ Svatý František byl nejen vděčným obdivovatelem všeho, co jej obklopovalo, ale neustále za to Hospodinu děkoval. Tak mne napadá: Pokud bychom i my neustále děkovali za prostředí, zemi a všechny tvory, které Hospodin stvořil, nepromítlo by se to nutně i do způsobu, jakým s tím vším zacházíme? Třeba bychom už nenechali běžet motor auta na parkovišti jen tak naprázdno jen proto, abychom se v parném létě ochladili. Pro svatého Františka byli ostatní tvorové nejen objekty obdivu, ale pro něj bylo každé stvoření bratrem či sestrou, se kterou byl on sám propojen. Proto se cítil pozván

k tomu, aby o každé toto stvoření pečoval. „Pokud přistupujeme k přírodě a prostředí bez této otevřenosti k úžasu a obdivu,“ čteme v encyklice, „pokud nemluvíme o svém vztahu ke světu

jazykem bratrství a krásy, zaujímáme postoj vládce, spotřebitele anebo čirého vykořisťovatele přírodních zdrojů, neschopného klást meze svým bezprostředním zájmům. A naopak, pokud se cítíme vnitřně sjednoceni se vším, co existuje, pak spontánně vyvstává střídmost a starostlivost.“

Encyklika Laudato Si je bezesporu průlomovým dílem. Jednak samotným tématem, kterému se věnuje, bezprecedentně současným pohledem,

srozumitelným jazykem, konkrétností i naléhavostí k činu. Přes tuto průlomovost ale nevisí „ve vzduchu“. Opírá se – tak, jak již bylo vyjádřeno – o pevné židovsko-křesťanské kořeny a navazuje a odvolává se na postoje a díla papežů. František se zmiňuje o encyklice Pacem in terris Jana XXIII., odkazy Pavla VI., svatého Jana Pavla II. i Benedikta XVI. Připomíná také četná díla vědců, filosofů, sociálních organizací a teologů. A také cituje patriarchu Bartoloměje, který: „Navrhnul přejít od konzumu k oběti, od chtivosti ke štědrosti, od plýtvání ke sdílení v určité askezi, která se učí dávat a nikoli si jen

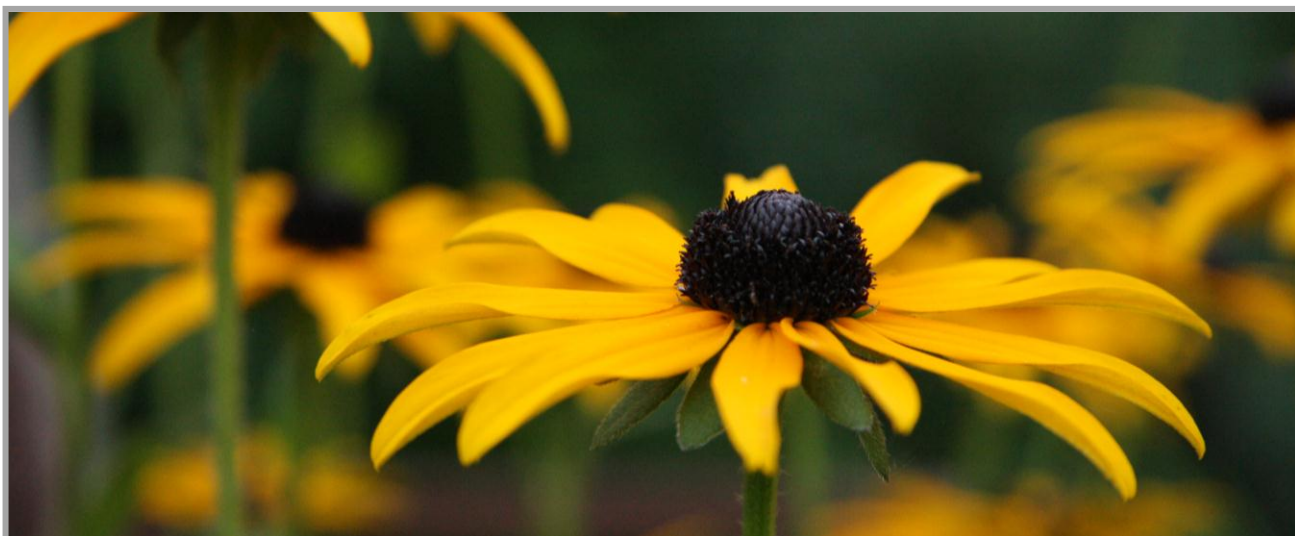
odříkat. Je to způsob, jak mít rád a jak postupně přecházet od toho, co chci já k tomu, co potřebuje Boží svět.“

V první kapitole s názvem „Co se děje našemu domu“ František popisuje stav věcí, jaké jsou. Zasvěceně a přitom srozumitelně. Věnuje se odpadkům, klimatickým změnám, vodě, biodiverzitě. Dokáže také výstižně popsat, jakým způsobem – nevhodným nebo přinejmenším nedostatečným – se dnešní lidstvo a jím vytvořené struktury k těmto závažným problémům staví. Papež poukazuje na to, že pro nápravu věcí nelze využít těch nástrojů, které dnešní neuspokojivý stav planety způsobily: „Technologie napojená na finance si nárokuje jediné řešení problémů, ale fakticky není schopna spatřit tajemství rozmanitých vztahů mezi vším, co existuje, a proto nezřídka řeší problém vytvořením dalších problémů.“ Nevídaný rozvoj technologií, kterého jsme svědky, je, bohužel, příliš často umožněn pouze na úkor něčeho jiného a tím i někoho jiného. Nechceme vidět důsledky, které má náš životní styl konzumu a odpadů na prostředí, ve kterém žijeme, a na lidi, kteří žijí nedaleko od nás v nuzných podmínkách. „Dobře víme,“ píše se v první kapitole encykliky, „že je nemožné udržet nynější stupeň spotřeby rozvinutých zemí a bohatých sektorů společnosti, kde zvyk plýtvat a zahazovat dosáhl nevídaných rozměrů. Byly již

překonány maximální meze drancování planety, aniž by byl vyřešen problém chudoby.“

Papež v popisu současné neutěšené situace nezůstává pouze u těch znečištění planety, o kterých se běžně v souvislosti s ekologií a udržitelným rozvojem hovoří, jako u odpadků, znečištění vzduchu, nedostatku vody a biodiverzity. Velmi sympaticky rozšiřuje tyto oblasti vnějšího prostředí o oblasti vnitřního života člověka: „Pravou moudrost, plod reflexe, dialogu a velkodušného setkání mezi lidmi nelze dosáhnout pouhou akumulací dat, která zahlcují a matou na způsob mentálního znečištění... Vzniká nový typ umělých emocí, které se váží spíše k přístrojům a obrazovkám než k lidem a k přírodě.“

Druhá kapitola encykliky připomíná v kontextu tématu to, co o člověku a jeho vztahu ke stvoření říká Bible a židovsko-křesťanská tradice. Volá člověka k zodpovědnosti, ke které byl vyzván samotným Hospodinem. Lidská bytost je založena na třech základních vztazích: na vztahu s Bohem, s bližními a se zemí. Poškození těchto vztahů vyplývá z poškození člověka hříchem, který porušil a porušuje harmonii mezi Stvořitelem, lidstvem a celým stvořením. Papež vhodně připomíná, že příběh Geneze, který vybízí k podmanění země, byl v minulosti někdy samotnými křesťany nesprávně interpretován. „Obdělávat“

znamená orat či pracovat na půdě, „střežit“ znamená chránit, opatrovat, hájit, zachovávat, bdít.“ Pokud dokážeme jako věřící vnímat, že celá příroda, každá její součást a každý tvor, jsou místem přítomnosti Boha, můžeme v každém tomto kousku stvoření objevovat Ducha, který nás oslovuje a zve. Potom se již nechováme k přírodě a k ostatním tvorům jako jejich majitelé nebo vládci, kterým je toto všechno vydáno napospas.

Ve třetí kapitole navazuje autor na kapitolu první, kde popsal „stav věcí kolem nás“. Zde tento „stav věcí“ analyzuje s úmyslem popsat lidskou „zásluhu“ na tomto neradostném obraze. Nepopisuje tedy pouze stav a symptomy, ale hledá příčiny, u kterých stál člověk. Je sympatické, že se papež nepouští do kriticky jednostranného odmítání všeho, co pokrok a technologie umožnily: „Technologie ukončila přítrž nespočetným zlům, kterými byl člověk sužován a omezován. Nemůžeme si nevážit dosažených pokroků a neděkovat za ně, zejména v medicíně, strojírenství a komunikacích. A jak neuznat všechno to úsilí mnoha vědců a techniků, kteří vypracovali alternativy udržitelného rozvoje.“ Vedle tohoto všeho ocenění vidí ale papež vše v širších souvislostech. Vidí, jak stále roste nebezpečí, že člověk sám užívá pokroku nesprávným způsobem. Vidí, jak člověk mnohde svěřuje sám sebe moci technologií a

nechá se jimi podmanit, místo aby si on podmaňoval je. Člověk mnohde již nedokáže používat technologie jako nástroj, který mu má sloužit, protože sám podléhá technokratickému paradigmatu, které připouští přemýšlení pouze v attributech matematické logiky trvalého zvyšování spotřeby bez ohledu na drancování zdrojů planety a vnitřních zdrojů člověka samého.

V kapitole věnované lidským kořenům ekologické krize (třetí kapitola) papež František zdůrazňuje, že není možné hovořit o ekologii pouze v souvislosti s vnějším prostředím, ve kterém člověk žije, a s jiným stvořením, ale je nutné do pojmu ekologie zahrnout také to, jak člověk zachází sám se sebou a s ostatními lidmi. Toto logické propojení není výlučným tématem třetí kapitoly, ale prolíná se celou encyklikou: „Neuznává-li se v samotné realitě důležitost chudého člověka, lidského embrya a postiženého člověka, abychom zmínili jen některé příklady, stěží bude nasloucháno volání samotné přírody. Všechno je propojeno.“ A dále, v kapitole 119 papež píše: „Je-li ekologická krize výrazem či vnějším projevem etické, kulturní a duchovní krize novověku, nelze si namlouvat, že uzdravíme svůj vztah k přírodě a životnímu prostředí bez uzdravení všech základních lidských vztahů.“

Mirek

Pořad vánočních bohoslužeb

Den	Liturgický kalendář	Přehled bohoslužeb
Neděle 20. 12. 2015	4. neděle adventní	v Kuřimi v 8:00 a v 9:30 , v Moravských Knínicích v 11:00
Čtvrtek 24. 12. 2015	Štědrý den	dětská mše sv. v Kuřimi v 15:00 , půlnoční mše sv. ve 24:00 za doprovodu farního sboru
Pátek 25. 12. 2015	Slavnost Narození Páně	v Kuřimi v 8:00 a v 9:30 , v Moravských Knínicích v 11:00
Sobota 26. 12. 2015	Svátek sv. Štěpána	v Kuřimi v 8:00 , v Moravských Knínicích v 9:30
Neděle 27. 12. 2015	Svátek Svaté rodiny, Ježíše, Marie a Josefa	v Kuřimi v 8:00 a v 9:30 , v Moravských Knínicích v 11:00
Čtvrtek 31. 12. 2015	Silvestr	v Kuřimi v 16:00 na poděkování a za Boží pomoc do nového roku
Pátek 1. 1. 2016	Nový rok Slavnost Matky Boží Panny Marie	v Kuřimi v 8:00 a v 9:30 , v Moravských Knínicích v 11:00
Neděle 3. 1. 2016	Slavnost Zjevení Páně	v Kuřimi v 8:00 a v 9:30 , v Moravských Knínicích v 11:00

Pro vnitřní potřebu vydává farnost v Kuřimi

Uzávěrka příštího čísla je 13. 3. 2016

Redakční rada: Hana Prokopová, Jana Kolaříková, Dáša Montágová, Petr Prokop, Mirek Strašák.

*Příspěvky prosím zasílejte na e-mail: casospetrklic@centrum.cz, nebo dejte do schránky vzadu v kostele
Časopis Petrklíč bude také zveřejňován na internetových stránkách: www.farakurim.cz*